

מהם העונשים של הנחש האישה והאדם? פסוקים י"ד-י"ט

עונש הנחש: (יד) ויאמר ה' אלהים אל הנחש כי עשית זאת ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה על גחנך תלך ועפר תאכל כל ימי חייך:
(טו) ואיבה אשית בינך ובין האשה ובין זרעך ובין זרעה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב:

עונש האישה: (טז) אל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרנך
בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך והוא ימשל בך:

עונש האדם: (יז) ולאדם אמר כי שמעת לקול אשתך ותאכל מן העץ אשר צויתיך לאמר לא תאכל ממנו
ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חייך:
(יח) וקוץ ודרדר תצמיח לך ואכלת את עשב השדה:
(יט) בזעת אפיקך תאכל לחם עד שובך אל האדמה כי ממנה לקחת כי עפר אתה ואל עפר תשוב:

מה הקשר בין החטא לעונש? מידה כנגד מידה: סוג מיוחד של קשר בין הכתובים, המאפיין את המקרא, הוא מידה כנגד מידה. מדובר באחד האמצעים של התנ"ך להביע את ההשגחה הפרטית המדויקת של ה' בעולם. מזהים אותו בעזרת לשון זהה או בתוכן זהה, שיוצר קשר בין הכתובים ולעתים בין פרשיות שונות במקרא בדרך כלל הקשר הוא של סובב ומסובב או קשר ניגודי.

פסוק כ': ויקרא האדם שם אשתו חוה כי הוא היתה אם כל חי

פסוק כ"א: ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם:

פסוקים כ"ב-כ"ד: הגירוש מגן העדן

פסוק כב: ויאמר ה' אלקים הן האדם הנה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועתה פן-ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם: **פסוק כג:** וישלחהו ה' אלקים מגן עדן לעבד את האדמה אשר לקח משם:
פסוק כד: ויגרש את-האדם וישכן מקדם לגן עדן את הכרבים ואת להט החרב המתהפכת לשמר את דרך עץ החיים:

מדרש תדשא פרק ז' / אמר ר' פנחס בן יאיר:

"העץ הזה עד שלא אכל ממנו אדם הראשון לא נקרא שמו אלא עץ בלבד, כשאר כל העצים, אבל משאכל ועבר על גזירתו של הקב"ה נקרא שמו עץ הדעת טוב ורע על שם סופו, כמו שמצינו דברים רבים שנכתבו שמם תחלה על שם סופו..."
ולמה צווה אותו הקב"ה שיאכל מכל עץ הגן ומנע לו אחד מהם?
כדי שיהיה רואה אותו תמיד וזוכר את בוראו ומכיר שעול יוצרו עליו, ושלא תהא רוחו גסה עליו."